

PERSDOSSIER
Brussel, 20 maart 2019

Irisfeest 2019: een rijkgevoeld feestprogramma voor de 30ste verjaardag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en voor 150 jaar tram

Van 1 tot 5 mei pakt Brussel uit met tal van activiteiten op verschillende locaties. Want we vieren het 30-jarig bestaan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de 150e verjaardag van de Brusselse tram. Iedereen kan deze twee verjaardagen meevieren tijdens een van de vele gratis activiteiten: van het Europees kampioenschap voor beste trambestuurder en de geweldige Electro Night tot een spectaculair vuurwerk en een rit op een historische tram. Het Irisfeest 2019 wil je niet missen.

Het Irisfeest viert elk jaar de verjaardag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De iris of gele lis werd op 16 mei 1991 door het Brussels Parlement officieel gekozen als symbool voor het Brussels Gewest.

Op 1 mei geeft Brussel het startschot voor een lang weekend vol festiviteiten. Het is net 30 jaar geleden dat het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** boven de doopvont werd gehouden en **150 jaar** dat de **eerste tram** in het straatbeeld opdook.

“2019 is echt wel een bijzonder jaar voor Brussel. We vieren het 30-jarig bestaan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Sinds januari 1989 kan er met de noden van de Brusselaars rekening worden gehouden bij politieke keuzes en beslissingen. Dit moeten we vieren. Niet alleen met de Brusselaars maar ook met de rest van het land. Dit jaar loopt het Irisfeest over 5 dagen. Het wordt een lang feestweekend voor de meer dan 1 200 000 inwoners en 184 verschillende nationaliteiten in het gewest. Maar we hebben nog meer te vieren. Want dit jaar staat het Irisfeest ook in het teken van 150 jaar tram in Brussel. We blikken terug op de geschiedenis van de tram en we maken kennis met de tram van morgen. Daarnaast zijn er heel wat concerten, rondleidingen en een pak andere activiteiten. Met als apotheose een schitterend vuurwerk dat wordt afgestoken op het Paleizenplein. Ik kijk er enorm naar uit om die twee verjaardagen met u te vieren,” aldus minister-president Rudi Vervoort.

Dit jaar staat het Irisfeest dus ook in het teken van de tram. Op initiatief van Brussels minister van mobiliteit en Openbare Werken Pascal Smet en met steun van Brussels minister-president Rudi Vervoort, staan er heel wat activiteiten rond het thema op het programma. Het Irisfeest viert ieder jaar de verjaardag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er zijn drie grote evenementen die de tram in de schijnwerpers zetten: een stoet van historische trams op 1 mei, een tram-expo met de onthulling van de nieuwe tram op het Koningsplein en het

Europees kampioenschap voor de beste trambestuurder. Het kampioenschap is een organisatie van de MIVB en vindt voor de eerste keer in Brussel plaats.

“Naast chocolade, het Atomium, Art Nouveau en Magritte staat de tram symbool voor het Brussels Gewest. De tram is Brussel en symboliseert de Brusselse identiteit. De geschiedenis en de structuur van de stad worden al 150 jaar gemarkeerd door ons tramnetwerk, dat tot vandaag een van de meest ontwikkelde netwerken ter wereld is. Als Brusselaars mogen we trots zijn op dit erfgoed en moeten we blijven investeren in deze propere en duurzame vervoerswijze. Na de uitbreiding van tramlijn 8 en de aanleg van tramlijn 9 in Jette, plannen we nu de toekomst met de komst van de nieuwe generatie trams, de aanleg van twee nieuwe lijnen naar Tour & Taxis en Haren, de uitbreiding van de lijn van 62 naar de luchthaven, de aanleg van een multimodaal knooppunt op de Heizel, ... Ook in de toekomst zal de tram nog steeds zijn plaats hebben in Brussel,” zegt Pascal Smet.

Het programma van de 5 feestelijke dagen ziet er als volgt uit:

Woensdag 1 mei

Optocht van de trams

Hoogtepunt van de feestelijkheden rond 150 jaar tram is zonder twijfel de grote optocht van **een veertigtal historische trams**. Vrijwel alle trammodellen uit het rijke verleden van de Brusselse tram passeren de revue: van de paardentrams uit de beginjaren tot de trams van het type 3000 en 4000 die nu door de straten van Brussel rijden. Om de optocht in goede banen te leiden, schakelt het Trammuseum een honderdtal vrijwilligers in.

Na de optocht kunnen tramfanaten om 16 uur **een ritje maken aan boord van een oude tram**. De instapplaats bevindt zich in de Koningsstraat, ter hoogte van het Warandepark. Het traject loopt van de halte Legrand tot aan Sinte-Maria, wat ongeveer overeenkomt met het oorspronkelijke traject van de eerste tramlijn die in 1869 werd ingewijd.

Tijdens de festiviteiten worden een tiental voertuigen van de buurtspoorwegen vanuit de vier hoeken van het land tentoongesteld op het Koningsplein, waaronder de stoomtram. Paradepaardje van deze expositie is...de maquette van de splinternieuwe tram TNG (“Tram New Generation”), die momenteel wordt gebouwd en waarvan de eerste exemplaren in 2020 in de straten van Brussel worden verwacht.

'Brussel is een van de weinige steden die de tram nooit heeft afgezworen en die altijd is blijven investeren in traminfrastructuur', reageert Brieuc de Meeûs, CEO van de MIVB. 'En daar laten we het niet bij. Er staan talloze projecten voor de uitbreiding van het tramnet op stapel. We zijn er trots op dat we onze reizigers met de levensgrote maquette van de trams van de toekomst al een vooruitblik kunnen geven. Het is voor ons ook een grote eer dat we het Europees kampioenschap voor beste

trambestuurder mogen ontvangen en organiseren. Dat is een ongewone wedstrijd, die het grote publiek op een bijzondere manier laat kennismaken met de rijvaardigheden van onze trambestuurders.'

De 'tram van de nieuwe generatie'

150 jaar tram is dé gelegenheid voor een terugblik op de rijke geschiedenis, maar ook om te ontdekken wat de toekomst in petto heeft. De MIVB bestelde bij fabrikant Bombardier 60 nieuwe trams, die momenteel worden gebouwd. De eerste exemplaren van de Tram New Generation doen begin volgend jaar hun intrede in de straten van Brussel. Het grote publiek krijgt al een voorsmaakje met **de levensgrote maquette van het voertuig**, die van **1 tot 5 mei** te bezichtigen is op het binnenplein van het BIP (Koningsplein), zij aan zij met de historische trams.

Donderdag 2 mei

Bruxelles-Brussel: een tocht door de stad

Avant-première van de documentaire van Luc Jabon
Bozar (Henry Le Boeufzaal)

Het verhaal van Brussel komt tot leven in een tocht door enkele straten, lanen, pleinen, steegjes, stadsruimten ... Met die straten als protagonisten maken we kennis met de mensen die er lopen, werken, passeren en flaneren, of die ze inpalmen voor feesten of manifestaties.

De documentaire laat je onderdompelen in een aantal Brusselse wijken. Het publiek ontdekt de oorsprong en het verleden van de straten. Bedoeling is dat veranderingen en vernielingen in vraag worden gesteld. Een straat is niet zomaar een openbare weg om je te verplaatsen. Er zijn heel veel politieke, economische, stedelijke, maatschappelijke, culturele en poëtische aspecten aan verbonden.

Begeleide rondritten met de tram.

Professionele gidsen leiden je door Brussel aan boord van een oude tram. De tram vertrekt op het Poelaertplein. Op donderdag 2 en vrijdag 3 mei zijn er rondritten met gids in het Nederlands, Frans en Engels. Een rit duurt zo'n twee en een half uur en houdt halt aan de expo op het Koningsplein. Een unieke kans om dit stedelijk erfgoed te ontdekken samen met een expert. De rondritten zijn gratis.

Vrijdag 3 mei

Manneken Pis draagt MIVB-uniform

Het beroemde Brusselse ketje, Manneken Pis, krijgt het nieuwe uniform dat de MIVB-bestuurders dragen. Dat uniform werd ontworpen door het Huis Strelli en is het vierde uniform van de MIVB dat in

de kleerkast van het beroemde Manneken zal hangen. De verandering van het MIVB-uniform vindt plaats op 2 mei.

Electro Night

Elk jaar brengt Electro Night fans van vrolijke beats bij elkaar. De dj-sets die plaatsvinden op het Paleizenplein, in het hartje van de hoofdstad, zijn ook dit jaar in handen van Belgische en internationale publiekstrekkers.

Zaterdag 4 mei

Irisfeest in de gemeenten

Een evenement waarop Brusselaars en bezoekers Brussel kunnen ontdekken naast de platgetreden paden. Geheime adresjes en plekken die meestal gesloten zijn voor het publiek zetten die zaterdag de deuren open voor een uitzonderlijk bezoek.

Tijdens de editie 2019 van het Irisfeest in de gemeenten staan Brussel-Stad, Ganshoren, Sint-Agatha-Berchem en Koekelberg in de kijker. In elk van de vier deelnemende gemeenten worden wandelingen of rondleidingen georganiseerd.

Dag van Europa

Op zaterdag 4 mei zetten de Europese instellingen hun deuren open voor het publiek. Het is de ideale gezinsuitstap. De hele dag kunnen bezoekers terecht in de iconische gebouwen om er het reilen en zeilen van de instellingen te ontdekken.

De focus van de 27ste editie ligt op het belang van het democratisch proces binnen de Europese Unie. Op de vooravond van de verkiezingen voor het Europees parlement op 26 mei maakt de Opendeurdag duidelijk wat er met onze stem gebeurt. Bezoekers kunnen zich laten horen tijdens de workshops, ontmoetingen, games en andere activiteiten.

Meer info :

https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols/europe-day/open-day-brussels_nl

en www.thisimeinvoting.eu

Europees kampioenschap voor beste trambestuurder

Op zaterdag 4 mei vindt ook het 8ste Europees kampioenschap voor beste trambestuurder plaats. Gemengde teams van trambestuurders uit 25 Europese steden nemen het tegen elkaar op in een aantal proeven.

Dit jaar wordt het evenement op touw gezet door de Brusselse openbaarvervoersmaatschappij. De wedstrijd begint op zaterdag 4 mei op een parcours langs de Koningsstraat, ter hoogte van het Warandepark en is toegankelijk voor het publiek. De competitie begint om 10 uur en eindigt rond 17 uur met de bekendmaking van de winnaars. Oefenen gebeurt op vrijdag 3 mei op de site van de MIVB-remise in Haren.

Het kampioenschap test vooral de rijvaardigheid van de bestuurders. Zo is er een parcours met kegels die ze moeten ontwijken, een proef waarbij ze zo dicht mogelijk bij een hindernis moeten stoppen en een 'trambowling'.

De deelnemende steden zijn: Barcelona, Bazel, Bergen, Berlijn, Boedapest, Brussel, Dresden, Dublin, Göteborg, Helsinki, Istanbul, Krakau, Luxemburg, Malaga, Manchester, Milaan, Moskou, Oradea, Parijs, Porto, Praag, Rotterdam, Stockholm, Stuttgart en Wenen.

Concerten op het Paleizenplein

Als kers op de taart staat er ook een aantal uitzonderlijke concerten van Belgische en internationale artiesten op het programma. Rond 23 uur knalt een spectaculair vuurwerk boven het Paleizenplein.

Zondag 5 mei

Parkfeest

Straatkunst

Het Irisfeest zet de straatkunst in de kijker met een artistiek programma dat het beste samenbrengt van wat Brussel en omstreken op dat vlak te bieden hebben. Circus, straattheater, interactieve spelletjes, allerhande workshops, dansvoorstellingen, activiteiten voor de allerkleinsten en nog veel meer. Een hele dag lang wordt het Warandepark omgetoverd tot openluchtschouwburg.

Sportactiviteiten

Heel de dag zijn er ook tal van sportactiviteiten te beleven.

Themadorpen

Van 12 tot 18 uur is een honderdtal verenigingen uit verschillende gemeenten van het gewest van de partij in het Warandepark, waaronder:

- Discover the City-dorp
- Europadorp
- Kinderdorp
- Green Village
- Kunst, erfgoed & musea
- Public Village
- Wetenschapsdorp
- Sportdorp
- ULB-dorp
- Dorp van de gemeenten

Feest in het Parlement

Irisfeest in het Brussels Parlement? Dé gelegenheid om op een leuke manier een historisch gebouw te ontdekken. Bij de dertigste verjaardag van het Brussels Gewest kunt u ook, in het gezelschap van authentieke Brusselseirs, kennismaken met de Brusselse zwanze ... of een bezoek brengen aan een tentoonstelling over de democratie en de architectuur van het parlement.

Brussels Swings!

Een documentaire van Marie-Jo Lafontaine die wordt vertoond in het kader van de overzichtstentoonstelling 'Brussel op het grote scherm'.

Flagey (voorstelling in aanwezigheid van de cineaste)

Ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de 150e verjaardag van de Brusselse tram, pakken Flagey en Cinematek uit met de overzichtstentoonstelling 'Brussel op het grote scherm'. Deze cyclus van films gaat terug in de tijd tot de begindagen van de stille film, van kortfilms gedraaid door amateur-cineasten tot documentaires tot fictie, en eert Brussel als een expressief filmdecor.

In het kader van de overzichtstentoonstelling wordt de documentaire 'Brussels Swings!' vertoond. Marie-Jo Lafontaine zoomt in op de energie van muzikanten, van publiek en van een stad in beweging. Het is naar deze ruimte van duizend en één soorten muziek, die de hartslag van de stad Brussel vormen, dat de toeschouwers worden geprojecteerd. De muziek belicht de diversiteit van onze hoofdstad: van een gebed op cello tot de Congolese rumba, van punk tot elektroakoestische muziek, van noise tot opera, van de klagende accordeon tot rap.

Meer informatie over Brussel op het grote scherm: <https://www.flagey.be/nl/group/6027-brussel-op-het-grote-scherm>

Trajecten in historische trams

Zondag 5 mei is het eveneens mogelijk om gratis **ritjes te maken aan boord van een historische tram** langs het oorspronkelijke traject van 1869 (in de buurt van het Warandepark). En dat is niet het enige evenement. Voortaan bedient het Trammuseum dit gedeelte van het net op feestdagen, net zoals al gebeurt op de Tervurenlaan in Woluwe tijdens de weekends tussen april en september.

Willem Draps, voorzitter van het Trammuseum: “Als uitbater van het historische patrimonium van het Brusselse openbaar vervoer, was het de taak van het Museum om de gewestelijke overheden te wijzen op de 150e verjaardag van de opening van de allereerste tramlijn, op de Louizalaan op 1 mei 1869. Met de steun van de MIVB en het Gewest laten meer dan honderd vrijwilligers van onze vzw dat uitgebreide patrimonium herleven op 1 en 5 mei. Bovendien nemen ze voortaan op feestdagen in de zomer ook de exploitatie van een nieuwe lijn “BS” op zich. Met museumtrams uit het begin van de 20e eeuw verbindt die lijn het Ter Kamerenbos (halte Legrand) met de Koninklijke Sint-Mariakerk.”

Het hele weekend lang

Experience.brussels

Dankzij de tentoonstelling experience.brussels zien bezoekers Brussel zoals ze de stad nog nooit zagen. Brussel wordt er op een originele, leuke en vernieuwende manier voorgesteld. Aan de hand van een quiz, een interactieve maquette van het gewest, een fototentoonstelling en zelfs geluidparaplus ontdekken bezoekers de vele kanten van onze moderne, kosmopolitische stad.

Dit jaar blaast de expo tien kaarsjes uit. En dat wordt uiteraard gepast gevierd. Nog tot 5 mei krijgen bezoekers de kans om hun liefde voor Brussel te verklaren. Iedereen kan een foto van zichzelf op zijn of haar favoriete plek in Brussel meenemen en plaatsnemen in de Time Capsule om er de persoonlijke wens voor het Brussel van over tien jaar op te nemen. Het resultaat wordt goed bewaard en bekendgemaakt tijdens een tentoonstelling in 2028. De 500 snelsten kunnen nog deelnemen aan een erg leuk spel.

Meer informatie: <http://www.experience.brussels> en www.time-capsule.brussels

De Iris Food Corner

Wie iets lekkers wil, kan terecht in de Iris Food Corner. Voor een heerlijke cocktail bij voorbeeld. Of voor smakelijke falafels, bagels en vegan burgers. Er zijn ook Thaise, Afrikaanse, Italiaanse, Griekse, Marokkaanse, Libanese, Belgische en andere specialiteiten. Brusseler kan niet. De Food Corner bevindt zich op het Paleizenplein en in de Coudenbergstraat. In totaal zullen er maar liefst 40 food trucks zijn.

Audrey Hepburn: de vrouw achter de legende Vanderborchtgebouw

INTIMATE AUDREY is een unieke expo over het leven van Audrey Hepburn. Haar zoon Sean Hepburn Ferrer zette de tentoonstelling op omdat het 90 jaar geleden is dat zijn moeder in Brussel werd geboren. Er worden nooit vertoonde foto's, documenten en objecten uit het privéleven van de actrice getoond. De expo focust dan ook op de vrouw Audrey Hepburn en niet op het icoon.

Er zijn honderden foto's, souvenirs, jurken en andere objecten te zien over meer dan 800 vierkante meter. Daar zitten ook heel wat mode-ontwerpen en humanitaire teksten bij. De expo wordt gelardeerd met video's die elk hoofdstuk uit haar leven illustreren.

De opbrengst van de tentoonstelling gaat naar EURORDIS-Rare Diseases Europe en naar het Brugmann- en Bordetziekenhuis in Brussel.

Het museum voor natuurwetenschappen heeft nog een bijzondere verrassing in petto.

Het museum voor natuurwetenschappen is een van de meest bezochte musea van Brussel. Elke jaar krijgen ze daar meer dan 300.000 bezoekers over de vloer. De dinogalerij is de grootste van Europa. Maar ook de zalen over de evolutie en over de mens kwamen er met de steun van het Brussels Gewest.

Het museum is ook de vitrine van het gerenommeerde Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. Die voert niet zelden baanbrekend onderzoek, vaak in samenwerking met het Gewest. In de gangen en de labo's van het instituut zijn ze ergens op aan het broeden. Er hangt duidelijk iets in de lucht. Het wordt een verrassing van formaat. Meer kunnen we er jammer genoeg niet over kwijt. Want geen verjaardag zonder surprise. Vanaf 1 april zetten we u op weg met enkele aanwijzingen. Tijdens het Irisfeest heten we u welkom aan onze stand. En op 7 mei is er de opening voor het grote publiek.

Extra informatie

150 jaar tram: een rijk erfgoed in Brussel

Op 1 mei 1869 opende de eerste paardentram officieel de eerste tramlijn van Brussel aan de Louizalaan (tussen de Naamsepoort en het Terkamerenbos). In die tijd was de tram gereserveerd voor de bourgeoisie. De eerste tramlijn moest de vijf jaar eerder prestigieus aangelegde Louizalaan opwaarderen en de bewoners beschut tegen slecht weer naar het Terkamerenbos brengen.

De paardentram was zeer duur en weinig aangepast aan de hellende Brusselse straten. De geleidelijke komst van de stroomtram in 1894 biedt een nieuwe impuls. Intussen begonnen de vele privémaatschappijen met elkaar te fuseren, tot ze uiteindelijk, op 1 januari 1928 de nv 'Les Tramways Bruxellois' vormden. Dat leidde tot een uitgebreide rationalisering van de tramvloot. En de standaardisering van hun kleur: lichtgeel ('primrose'), die tot in 1991 in gebruik bleef.

Door de Wereldtentoonstelling van 1935 en de voortdurende inspanningen voor hogere productiviteit koos de exploitant voor een nieuw trammodel op draaistellen in plaats van een tram die bestond uit een motorwagen en een rijtuig. Daardoor was voor de begeleiding van elk voertuig slechts één in plaats van twee ontvangers nodig.

Dankzij de volledige integratie van de draaistellen onder de vloer konden reizigers gemakkelijker in- en uitstappen. De eerste lagevloertrams doken op in 1994, onder de naam T2000.

In de loop der jaren moest de tram het hoofd bieden aan de sterke concurrentie van de auto, vooral in de periode na de Tweede Wereldoorlog. In die periode ging de ontwikkeling van steden hand in hand met de aanleg van wegen die zo veel mogelijk plaats verschaften aan de auto.

In tegenstelling tot vele andere steden heeft Brussel echter nooit afscheid genomen van zijn tram. De komst van de eerste premetrotunnels (de ondergrondse tram) in 1969 en 1970 en met name de ingebruikname van de fraai ontworpen lagevloertram in het begin van de jaren negentig hebben bijgedragen tot de opleving van de tram in de hoofdstad.

Vandaag is de MIVB er trots op haar reizigers te vervoeren aan boord van trams met een moderne look en lederen zitplaatsen, en op een netwerk dat blijft uitbreiden en op heel wat stukken in eigen bedding loopt.

Europees kampioenschap voor beste trambestuurder

Het Europees kampioenschap beste trambestuurder is een instituut in de wereld van het openbaar vervoer. Het werd acht jaar geleden opgericht en belooft de rijvaardigheden van de bestuurders van de Europese openbaarvervoersmaatschappijen.

Zaterdag 4 mei verwelkomt Brussel voor het eerst het kampioenschap en is de MIVB er dit jaar de organisator van. De Brusselse openbaarvervoersmaatschappij dingt zelf ook mee met een ploeg samengesteld uit een trambestuurder van de remise in de Koningslaan en een trambestuurster van de remise van Elsene. Beiden verdedigen ze de kleuren van de MIVB en van Brussel.

Hun rijvaardigheid kunnen ze bewijzen in twee rondes met telkens zes proeven. Een proef test bijvoorbeeld hun anticipatief vermogen en hun remkunsten. Maar de bijzonderste proef is zeker en vast de trambowling. Daarbij moeten de deelnemers een grote bowlingbal voortduwen met de neus van het voertuig om zo het maximum aantal kegels omver te duwen.

De benodigde tijd om een ronde te voltooien, telt ook mee voor het eindresultaat.

Meer informatie op www.irisfeest.brussels (website wordt regelmatig bijgewerkt), www.mivb.brussels, www.trammuseum.brussels en www.tramem.eu

Perscontacten:

Kabinet van de minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Rudi Vervoort:
woordvoerder Lidia Gervasi - +32 483 59 18 31 lgervasi@gov.brussels

Kabinet van Brussels minister voor Openbare Werken Pascal Smet: **woordvoerder Mathias Dobbels** -
+32 498 38 38 17 - mdobbels@gov.brussels

visit.brussels: Noémie Wibail, Perscoördinator - +32 490 49 43 84 n.wibail@visit.brussels

MIVB: An Van hamme, woordvoerder - + 32 477 62 73 73 an.vanhamme@mivb.brussels

Trammuseum: Luc Koenot, organisateur - +32.479.47.38.24